

Wetsvoorstel strafbaarstelling verheerlijken van terrorisme en openbare steunbetuiging aan terroristische organisaties

Reactie internetconsultatie d.d. 29 juli 2025

Als advocaat maak ik bezwaar tegen het voorgestelde wetsvoorstel, waarin het verheerlijken van terrorisme en het publiekelijk steunen van terroristische organisaties strafbaar wordt gesteld. Hoewel het doel – bescherming van de nationale veiligheid – legitiem is, bevat het voorstel ernstige risico's voor fundamentele rechtsbeginselen zoals het legaliteitsbeginsel, de vrijheid van meningsuiting, en de rechtszekerheid. Mijn bezwaren zijn als volgt:

a. Onduidelijkheid over de reikwijdte van “terrorisme” en “steunbetuiging”

De wet maakt niet voldoende duidelijk wat precies onder “verheerlijken van terrorisme” of “steunbetuiging” valt. Zonder heldere afbakening kan een brede waaier aan uitingen als strafbaar worden gezien, afhankelijk van politieke of maatschappelijke context.

Voorbeeld: het tonen van een watermeloen als symbool van Palestijnse solidariteit wordt door velen gezien als een cultuuruiting of uiting van medeleven met burgerslachtoffers. Toch bestaat het risico dat dit – via een ruime uitleg – geïnterpreteerd wordt als indirecte steun aan een als terroristisch aangemerkte organisatie. De wet creëert daarmee ruimte voor strafvervolgning van uitingen waarvan de intentie en context volkomen vreedzaam en legitiem zijn.

b. Gevolgen voor de rechtszekerheid en het legaliteitsbeginsel

De wet schept onduidelijke normen die openstaan voor interpretatie, wat in strijd is met het legaliteitsbeginsel (*nullum crimen, nulla poena sine lege certa*). Burgers moeten vooraf kunnen weten welk gedrag strafbaar is. Dat is onmogelijk als het strafbaar stellen afhankelijk wordt van contextgevoelige interpretaties van symboliek of woordgebruik. Deze onduidelijkheid leidt tot een chilling effect, een vorm van zelfcensuur: waarbij burgers uit angst voor vervolging geen solidariteit durven te uiten met onderdrukte groepen, ook als zij geen geweld of terrorisme steunen. Dat is onverenigbaar met artikel 7 van de Grondwet (vrijheid van meningsuiting) en artikel 10 EVRM.

In het Verenigd Koninkrijk laat de praktijk zien hoe problematisch dat kan zijn. Onder de Counter-Terrorism and Border Security Act werd bijvoorbeeld activisten die zich uitspraken tegen geweld in Gaza zijn in dat land door de politie zijn opgepakt wegens vermeende steun aan Hamas, terwijl steun aan een kwetsbare groep absoluut wat anders is dan steun aan een terroristische organisatie. Zulke voorbeelden tonen aan dat vage wetgeving leidt tot rechtsonzekerheid en onevenwichtige handhaving.

Wetsvoorstel strafbaarstelling verheerlijken van terrorisme en openbare steunbetuiging aan terroristische organisaties

Reactie internetconsultatie d.d. 29 juli 2025

c. Onevenredige inperking van grondrechten

Vrijheid van meningsuiting en politieke expressie zijn pijlers van een democratische rechtsorde. Ook impopulaire of controversiële meningen horen in beginsel beschermd te worden, tenzij sprake is van concrete aanzet tot geweld of haat.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft herhaaldelijk geoordeeld dat ook shockerende of verontrustende meningen onder bescherming vallen (o.a. Handyside t. VK). Het feit dat een uiting – volgens sommigen - onwelgevallig is, maakt haar nog niet strafwaardig.

d. Risico op selectieve handhaving en discriminatie

In de praktijk bestaat het risico dat de wet disproportioneel wordt ingezet tegen bepaalde minderheden, bijvoorbeeld moslims of mensen die zich solidair verklaren met Palestijnen. Daarmee ontstaat rechtsongelijkheid en wordt het vertrouwen in de rechtsstaat ondermijnd.

c. Alternatieven

Het bestaande strafrecht biedt al voldoende ruimte om daadwerkelijke aanzetten tot geweld, haatzaaien of opruiing aan te pakken (zie artikelen 131, 137c, 137d Sr). Verdere uitbreiding is niet noodzakelijk en vergroot het risico op overcriminalisering van vreedzame politieke of maatschappelijke uitingen.

Conclusie

Het wetsvoorstel is in strijd met fundamentele rechtsprincipes zoals de vrijheid van meningsuiting, het legaliteitsbeginsel en de rechtszekerheid. De terminologie is te vaag en biedt ruimte voor willekeur. Daarom dient het voorstel in zijn huidige vorm **niet** te worden aangenomen.